

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
Первомайського ліцею «Ерудит»
31.08.2022 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Первомайського ліцею «Ерудит»
Наталія ПТАШИНСЬКА

**Положення
про академічну доброчесність
«Шкільний кодекс доброчесності»
учасників освітнього процесу
Первомайського ліцею «Ерудит»
Первомайської міської ради
(в новій редакції)**

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради (далі – Положення) складено відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» та закріплює норми і правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками та здобувачами освіти.

1.2. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковий, виховний), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.3. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.4. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

2. Поняття академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої)

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
Первомайського ліцею «Ерудит»

№ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Первомайського ліцею «Ерудит»
Наталія ПТАШИНСЬКА

**Положення
про академічну доброчесність
«Шкільний кодекс доброчесності»
учасників освітнього процесу
Первомайського ліцею «Ерудит»
Первомайської міської ради
(в новій редакції)**

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради (далі – Положення) складено відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» та закріплює норми і правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками та здобувачами освіти.

1.2. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.3. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.4. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

2. Поняття академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої)

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень, попередження порушень в освітньому процесі.

2.2. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу:

2.2.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотриманням Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції»;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах взаємоповаги, партнерства, толерантності;
- запобігання корупції і хабарництву;
- збереження та бережливе використання матеріальної бази закладу;
- збереження та примноження позитивного іміджу закладу;
- дотримання норм про авторські права, посилення на джерела інформації в разі використання у своїх роботах запозичених відомостей та тверджень;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- надання якісних освітніх послуг та впровадження інновацій в практичну діяльність;
- особисту присутність та активну участь в засіданнях педагогічної ради, відповідальність за прийняті колегіальні рішення;
- підвищення рівня професійного розвитку через самоосвіту, курсову перепідготовку, участь у методичних заходах районного та обласного рівнів;
- незалежність професійної діяльності від впливу релігійних, громадських та політичних організацій;
- дотримання трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивне та неупереджене оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти, інформування останніх про види відповідальності за її порушення.

2.2.1. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ставлення з повагою до вчителів, інших працівників школи, однолітків та їхніх батьків;
- особисту присутність на всіх заняттях, крім відсутності з поважних причин;
- шанування історії школи, здобутків педагогів, випускників;
- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю (самостійні, контрольні, тестові роботи, завдання державної підсумкової атестації) без використання додаткових джерел інформації, крім

тих, що дозволені для використання; толерантне ставлення до вчителів, інших працівників школи та однолітків

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості;
- користування матеріально-технічною базою закладу бережливо, економно та за призначенням;

2.3. Гідним для учасників освітнього процесу є:

- шанування державних символів;
- дотримання Правил внутрішнього розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду співробітників та здобувачів освіти;
- дотримання ділової етики у спілкуванні.

2.4. Неприйнятним для учасників освітнього процесу є:

- навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю, підробка та використання офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління у закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю так життю людини.

3. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

3.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

– хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь – яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

3.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

– при необ’єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;

– спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

3.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

при списуванні повторно проходження оцінювання(контрольна робота, іспит, залік тощо);

при моніторингу якості знань не зараховуються результати, при участі у І етапі (шкільному) Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах – робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах

3.4. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою,клепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію..

4. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітнього закладу.

4.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на загальношкільних батьківських зборах, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Заступник директора ліцею, що відповідає за організацію методичної роботи в закладі:

– забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;

– забезпечує рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, цитування, посилання на джерела інформації, списування).

4.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється шкільна комісія з попереджування списування здобувачами освіти у складі класного керівника, вчителя-предметника та представника учнівського самоврядування класу.

4.6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо надання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

5. Комісія з питань академічної доброчесності

5.1. Комісія академічної доброчесності ліцею (далі – Комісія) – колегіальний орган, на який покладені такі завдання:

- організаційно-методичне забезпечення виконання прийнятих в ліцеї стандартів академічної доброчесності;
- виявлення порушень принципів і правил академічної доброчесності з боку учасників освітнього процесу;
- розгляд скарг про підозру в застосуванні неетичних практик у навчальній діяльності;
- надання пропозицій адміністрації ліцею щодо притягнення порушників академічної доброчесності до відповідальності й накладання відповідних санкцій.

5.2. До складу Комісії входять: представник ради закладу (1 представник), президент учнівської організації, представник профспілкового комітету (1 представник), представник педагогічного колективу (1 представник), директор закладу. Склад Комісії академічної доброчесності затверджується педагогічною радою закладу та наказом директора ліцею терміном на один навчальний рік.

5.3. До членів Комісії не можуть обиратися особи, які притягувалися до відповідальності за порушення цього Положення та Правил внутрішнього розпорядку ліцею. Члени Комісії, проти яких висунуто звинувачення в порушенні даного Положення, не можуть брати участь у її засіданнях. Члени Комісії, які були звинувачені в порушенні даного Положення, відстороняються від діяльності в Комісії, а на їх місце обирається інша особа.

5.4. Голова Комісії, його заступник і секретар обираються з числа її членів на першому засіданні простою більшістю голосів шляхом відкритого голосування. На першому засіданні ухвалюється план роботи Комісії, про виконання якого голова Комісії звітує щорічно перед радою закладу.

5.5. Засідання Комісії проводяться один раз на семестр відповідно до плану роботи або позачергово у випадках, зазначених в п. Засідання вважається правомірним, якщо в ньому беруть участь 2/3 складу її членів

5.6. Рішення Комісії приймаються на її засіданні простою більшістю голосів відкритим голосуванням і оформляються протоколом, який підписують голова і секретар Комісії.

5.7. Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення, зазначеного в п. 1.7 цього Положення, має право подати офіційну скаргу на ім'я голови Комісії. У цьому випадку голова Комісії не пізніше, ніж через 10 днів після подання скарги оголошує про проведення позачергового засідання, на якому відбувається розгляд скарги. Особа, що подала скаргу, повинна викласти в ній аргументи, які свідчать про порушення академічної доброчесності, та надати відповідні докази.

6. Розгляд справи про порушення академічної доброчесності

6.1. Процедура розгляду питання про порушення академічної доброчесності включає такі стадії:

6.1.1. Повідомлення особи про подання скарги. Відповідач має бути ознайомлений із висунутою проти нього підозрою, особливостями процедури розгляду даного питання. Допускається право вето відповідача щодо будь-якого члена Комісії, якщо підозри в його упередженості є обґрунтованим. Учень або педагогічний працівник закладу може визнати свою вину в допущеному порушенні. У такому разі розгляд питання не проводиться, а факт визнання провини враховується при визначенні виду академічної відповідальності.

6.2. Процедура розгляду питання передбачає:

- опитування свідків (свідком може бути будь-який учасник освітнього процесу, якому відомі обставини, що стосуються справи);
- вивчення першоджерел (підсумкові роботи);
- проведення консультацій з експертами (експертом може бути особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, й дати висновок із питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань);
- інші заходи, необхідні для проведення об'єктивного розслідування.

6.3. Завершення розслідування та підготовка звіту. За результатами розгляду питання та з'ясування всіх істотних обставин Комісія готує письмовий звіт, який містить такі складові:

- вступна частина (дата складання та строки проведення розслідування, учасники процедури розгляду порушення правил академічної чесності та зміст скарги);
- описова частина (інформація по суті питання, яка була розглянута Комісією);
- мотивувальна частина (обставини та докази, які комісія взяла до уваги);
- резолютивна частина (офіційні висновки та рекомендації для прийняття рішення). Якщо будь-який член Комісії не погоджується зі звітом, він має право викласти окремо свою думку, що є невід'ємною частиною звіту. Усі учасники процесу мають бути ознайомлені з результатами розгляду питання і, в разі наявності, подати письмові зауваження або заперечення до звіту.

6.4. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- Знати про дату, час і місце проведення засідання та бути присутньою на ньому під час розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності;

- знайомитися з усіма матеріалами щодо встановлення фактів порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, вповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

7. Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності

7.1. Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я голови комісії з питань академічної доброчесності.

7.2. Звіт Комісії про розгляд питання про порушення академічної доброчесності надсилається впродовж трьох днів директору ліцею, який на його підставі приймає рішення про винуватість або невинуватість особи, проти якої було подано скаргу, та притягнення її до академічної відповідальності або застосування заходів дисциплінарного чи виховного характеру (у випадку доведення вини порушника). Прийняте рішення є підставою для видання відповідного наказу по закладу. У випадку виникнення нових обставин справи або недостатнього вивчення Комісією усіх поданих матеріалів директор закладу може направити справу на додатковий розгляд.

7.3. Комісія повинна забезпечити конфіденційність розгляду питання про порушення академічної доброчесності та не допускати поширення інформації за межі відповідних регламентних процедур. Лише учасники процедури розгляду порушення академічної доброчесності можуть бути ознайомлені зі змістом скарги та матеріалами справи.

8. Оскарження рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності здобувача освіти

8.1. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене в письмовій формі впродовж десяти днів з моменту ознайомлення з прийнятим рішенням. Апеляція подається на ім'я директора, який призначає склад апеляційної комісії для повторного розгляду справи. Апеляційна комісія, у свою чергу, розглядає питання за процедурою, зазначеною у п. 6, та готує новий звіт про порушення академічної доброчесності, який передає на розгляд директору закладу. Остаточне рішення приймається директором закладу або уповноваженою ним особою.

8.2. Оскарження рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності у судовому порядку може відбуватися відповідно до вимог чинного процесуального законодавства України протягом трьох робочих днів з моменту повідомлення особи про рішення комісії з питань академічної доброчесності щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності.

9. Попередження академічної недоброчесності

9.1 Для попередження недотримання принципів, норм і правил академічної доброчесності в ліцеї використовується такий комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників і батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності ліцею, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів освіти, педагогічних працівників і батьків із цим Положенням;
- посилення контролю щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка проектів, робіт на предмет академічного плагіату.

10. Заключні положення

10.1. Дане Положення погоджується педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

10.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

10.3. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

10.4. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачів освіти з Положенням ознайомлюють педагогічні працівники в обов'язковому порядку.

10.5. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за погодженням педагогічною радою ліцею.

Список використаних джерел:

1. Інституційний аудит у запитаннях і відповідях. URL: <https://www.sqe.gov.ua/index.php/ukua/instytutsiinyi-audyt/713instytutsiinyi-audyt-u-zapytanniakh-i-vidpovidiakh> .

2. Порядок проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти : затв. наказом МОН від 09.01.2019 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19>

3. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> .

4. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>.

5. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р.

6. Статут Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради.